

Beleidsplan Veiligheid en Gezondheid

Naam locatie: IKC Schout

Datum: 05-02-2019

Inleiding

De Wet Kinderopvang¹ stelt dat voor elk kindercentrum een beleid is vastgesteld dat ertoe leidt dat de veiligheid en gezondheid van de op te vangen kinderen zo veel als mogelijk is gewaarborgd. In dit beleidsplan Veiligheid en Gezondheid is dit uitgewerkt voor kindercentrum Schout. De directeur draagt er zorg voor dat er conform het beleid veiligheid en gezondheid wordt gehandeld.

We hebben vastgelegd hoe we werken en welke preventieve maatregelen we nemen om gezondheids- en veiligheidsrisico's voor kinderen tijdens de opvang te minimaliseren. Tenminste jaarlijks en zo nodig tussentijds evalueren we dit beleid en stellen dit bij waar nodig.

In de dagelijkse zorg voor de kinderen houden ons aan de wettelijke eisen en richtlijnen t.a.v. veiligheid en gezondheid van het *RIVM* (Rijksinstituut Veiligheid en Milieu), het *LCHV* (Landelijk Centrum Hygiëne en Veiligheid), het *Warenwetbesluit hygiëne van levensmiddelen*, de *Hygiënerichtlijn kinderopvang*, de *Richtlijn Binnen- en buitenmilieu kinderopvang* en de *Informatie over ziektebeelden voor kinderopvang* van de GGD.

Voor wat betreft de veiligheid van onze gebouwen, het interieur en de gebruikte materialen houden we ons aan het *Bouwbesluit 2012* (en het toekomstig *Besluit bouwwerken en leefomgeving*), het *Warenwetbesluit kinderbedden en -boxen* en de daarop gebaseerde *Warenwetregeling nadere eisen kinderbedden en -boxen kinderopvang*. Onze afdeling Facilitair is voor locaties aanspreekpunt en ondersteunend waar het gebouwen, onderhoud en interieur betreft².

Voor een goede inschatting van risico's ten aanzien van (brand)veiligheid en gezondheid kunnen we als hulpmiddel gebruik maken van inventarisatielijsten die ontwikkeld zijn door Stichting Consument en Veiligheid en het Landelijk Centrum Hygiëne en Veiligheid (LCHV). Dit is niet verplicht, maar kan bijvoorbeeld bij nieuwe opvangruimtes of bij tussentijdse verbouwingen van nut zijn.

Onze groepen situeert zich onder het schoolgebouw en tussen de 2 schooldelen in. De Piloten groep (peutergroep) zit in het gebouw van de onderbouw van school.

We hebben de beschikking over een ruime hal, een personeelsruimte samen met school, nieuwe bso ruimtes, een directiekantoor en een avonturentuin.

Naast preventieve maatregelen om veiligheids- en gezondheidsrisico's te verkleinen en kinderen te leren om te gaan met kleinere risico's hebben we natuurlijk aandacht voor het stimuleren van een gezonde leefstijl voor kinderen. Bijvoorbeeld door groente en fruit eten en gezonde traktaties, water drinken, maar ook voldoende bewegen. We gebruiken de informatie en richtlijnen op de website www.gezondekinderopvang.nl. In de laatste paragraaf van dit Beleidsplan Veiligheid en Gezondheid hebben we onze belangrijkste uitgangspunten voor het stimuleren van een gezonde leefstijl van de kinderen samengevat.

Natuurlijk willen we een veilige en gezonde werkplek voor onze medewerkers³. Dit monitoren we middels een risico-inventarisatie en -evaluatie van de arbeidsomstandigheden (Arbo-RI&E), onder

---

¹Besluit kwaliteit kinderopvang en peuterspeelzalen, Staatsblad 323, 23-08-2017

² Bij afdeling Facilitair kunnen we informatie over beleid en werkwijze opvragen

³ Arbeidsomstandighedenwet

begeleiding en met ondersteuning van onze HR-afdeling⁴. Onze laatste Arbo-RI&E is gedaan op: 21-03-2018. Voor verdere informatie over onze ARBO RI&E verwijzen we naar afdeling HR.

Visie op veiligheid

Kinderen ontwikkelen zich snel, zijn nieuwsgierig en willen de wereld om zich heen ontdekken. Daarvoor gebruiken zij al hun zintuigen en hun hele lijf. Het is voor pedagogisch medewerkers onmogelijk, maar ook niet wenselijk om kinderen constant in de gaten te houden. We vinden een bepaalde mate van vrijheid voor kinderen belangrijk, om op basis van vertrouwen en goede afspraken en in een veilige omgeving zelfstandig dingen te (leren) doen. Wij zijn ons bewust van een continu spanningsveld tussen veiligheid en pedagogische aspecten en ontwikkelingsstimulering. Kinderen leren door vallen en opstaan. We streven naar een goede balans tussen een veilige én een uitdagende omgeving voor kinderen, waarin we grote risico's met ingrijpende gevolgen voorkomen en kinderen om leren gaan met kleine risico's .

Visie op gezondheid

Er zijn tal van factoren die de gezondheid beïnvloeden. Kinderen opvangen in een omgeving die een goede gezondheid zoveel mogelijk waarborgt en stimuleert, gaat verder dan het voorkomen van kinderziektes. Als er op het kindercentrum geen zieke kinderen zijn, betekent dit niet automatisch dat kinderen niet aan risico's blootgesteld zijn. Verantwoord beleid op het gebied van gezondheid is nodig. Dit betekent een gezond binnenklimaat⁵, maar ook pedagogisch medewerkers die gezondheidsrisico's onderkennen en gezond gedrag bij kinderen bevorderen. O.a. door gezond voorbeeldgedrag en bewust hygiënisch handelen dat erop gericht is om ziekte te voorkomen. Het gedrag van kinderen, ouders en medewerkers staat centraal. Natuurlijk zorgen we voor schone ruimtes en (spel)materiaal. De uitgangspunten in de *Hygiënerichtlijn Kinderopvang* van de GGD zijn leidend voor schoonmaak. Ons streven is een goede balans tussen enerzijds een hygiënische en gezonde omgeving en anderzijds de noodzaak voor kinderen om weerstand op te bouwen. Ook hiervoor geldt: grote risico's met ingrijpende gevolgen voorkomen en kinderen om leren gaan met kleine risico's. Voldoende ruimte om de wereld te ontdekken. Buiten spelen, ook als het minder mooi weer is, vinden we van groot belang voor een goede gezondheid en weerstand van kinderen. Rennen en ravotten en de natuur ontdekken en leren respecteren. Dat kinderen daarbij nat en vies kunnen worden hoort erbij. En een goede persoonlijke hygiëne bij eet- en drinkmomenten en bij verschoenen of naar toilet gaan. Dat willen we kinderen leren.

Inhoud

In dit beleid veiligheid en gezondheid van Kindercentrum Schout is uitgewerkt:

- A. Kwaliteitscyclus veiligheid en gezondheid;
- B. (Bijna-)ongevallenregistratie;
- C. Controle speeltoestellen;
- D. Bedrijfshulpverlening en kinder-EHBO;
- E. Bedrijfsnoodplan en ontruimingsplan
- F. Fysieke risico's die de opvang van kinderen bij ons met zich mee brengt;
- G. Grensoverschrijdend gedrag;
- H. Vierogen principe (alleen dagopvang 0- tot 4-jarigen)
- I. Vermoeden kindermishandeling
- J. Gedragsregels;
- K. Achterwachting: uitwerking van de wijze waarop de achterwacht is geregeld als er één beroepskracht op onze locatie aanwezig is;
- L. Afsluitprocedure op locatie;
- M. Gezonde kinderopvang, gezonde leefstijl.

Bijlage:

---

⁴ Bij afdeling HR kunnen we informatie over beleid en werkwijze ARBO en veiligheid opvragen

⁵ Huisvesting- en Interieurplan Kinderopvanggroep; Richtlijn-RIVM-Binnen-en-buitenmilieu-kinderopvang

- Ongevallenregistraties 2018
- gedragsregels

A. Kwaliteitscyclus veiligheid en gezondheid

Aandacht voor veiligheid en gezondheid is een continu en cyclisch proces. In dit beleidsplan beschrijven we hoe wij als team ons beleid vaststellen, implementeren, evalueren en actualiseren. En hoe we betrokkenen inzicht geven en meenemen in dit proces.

Zie onderstaande stappen:

- ✓ We bespreken ons beleid veiligheid en gezondheid tenminste jaarlijks met het team: we nemen het actuele plan van aanpak met verbeteracties en maatregelen voor risico's met grotere gevolgen door; we bespreken de (bijna-)ongevallenregistratie van het afgelopen jaar; we bespreken alle ruimtes waar kinderen kunnen komen en welke risico's extra aandacht vragen; we actualiseren het plan van aanpak om geconstateerde risico's verder te verkleinen. Stagiaires sluiten bij dit teamoverleg aan of worden naderhand door hun mentor (vaste begeleider/pm'er) bijgepraat. Vaste invalkrachten worden door de directeur of een vaste pm'er (bijv. de hoofd BHV'er) ingelicht over de grotere risico's en de maatregelen;
- ✓ Nadat het beleid veiligheid en gezondheid met het team is besproken en zo nodig tussentijds aangepast bespreekt de directeur het beleid veiligheid en gezondheid met de oudercommissie. De belangrijkste afspraken worden daarna gecommuniceerd met ouders bijv. in een nieuwsbrief of via de Konnekt-app. En indien van toepassing met scholen en andere zorg- en netwerkpartners.
- ✓ In de jaarplanning voor het teamoverleg is het thema veiligheid en gezondheid een vast agendapunt en bespreken we altijd een hieraan gerelateerd onderwerp. Bijvoorbeeld de "Algemene regels en afspraken voor Veiligheid op je locatie", onze "gedragsregels", de afsluitprocedure, de Hygiënerichtlijn GGD, klimaatbeheersing en het heet-weerprotocol, veilig slapen, incidenten of (bijna-)ongevallen, Meldcode kindermishandeling, voedingsbeleid en voedselveiligheid. In notulen worden de besproken punten en afspraken vastgelegd.
- ✓ De directeur kan advies en ondersteuning vragen van afdeling HR, facilitair en kwaliteit bij het uitvoeren en implementeren van verbeteracties om risico's te verkleinen.
- ✓ De directeur houdt de Raad van Bestuur op de hoogte over de belangrijkste risico's ten aanzien van veiligheid en gezondheid en overlegt zo nodig over verbeteracties.
- ✓ Ten behoeve van hygiënisch handelen hebben we een overzicht en/of werklijst voor schoonmaakafspraken, registreren we de koelkast- en diepvriestemperatuur maandelijks, controleren we de temperatuur van koel- en diepvriesproducten bij ontvangst en controleren we 2x per jaar de thermometers in koelkast en diepvries en de voedselthermometer. Registratieformulieren worden 1 jaar bewaard. We bewaren deze formulieren in de hygiëne map.
- ✓ Ons beleidsplan Veiligheid en Gezondheid is gearchiveerd en opgeslagen op een voor alle teamleden toegankelijke plek. Zodat het tussentijds altijd kan worden ingezien. En bijv. kan worden meegenomen bij inwerken van nieuwe collega's.

B. (Bijna-)ongevallenregistratie

Om ongevallen te voorkomen is het belangrijk om te weten hoe en waar een (bijna)ongeval plaatsvindt. We hebben daarvoor een registratieformulier. Bij een (bijna)ongeval vult de betreffende medewerker dit formulier in en zorgt de directeur voor de ongevallenregistratie. (Bijna-) ongevallen worden besproken in het teamoverleg en zo nodig door de directeur met de Raad van Bestuur. De directeur zet verbeteracties uit. De directeur bespreekt de (bijna-) ongevallenregistratie tenminste jaarlijks met de oudercommissie en voegt deze als bijlage bij dit beleid.

C. Controle buitenspeltoestellen

Afdeling Facilitair zorgt voor een jaarlijkse verplichte veiligheidsscan van de buitenspeltoestellen op onze locatie door het bedrijf BBD&O. De laatste jaarlijkse veiligheidsscan is gedaan op: 26-09-

2017. De directeur archiveert het veiligheidsverslag. Pedagogisch medewerkers doen dagelijks / wekelijks visuele controles op veiligheid en onderhoud van de speeltoestellen. Periodieke controles, bij voorkeur als onderdeel van de maandelijkse BHV-controle, worden afgetekend in het logboek van het speeltoestel en / of op de BHV-lijst. Bijzonderheden worden gemeld bij de directeur. Deze zet indien nodig onderhoudsacties uit na overleg met de Raad van Bestuur en afdeling Facilitair.

D. Bedrijfshulpverlening en kinder-EHBO

Op onze locatie zijn / worden alle vaste pedagogisch medewerkers opgeleid tot bedrijfshulpverlener (BHV'er) met kinder-EHBO certificaat en vindt er jaarlijks bijscholing plaats. Een vaste BHV'er doet maandelijks een BHV-controle op locatie en vult een BHV-checklist in die wordt beoordeeld door de directeur, besproken in het team en bewaard in het Bedrijfsnoodplan. Gedurende de openingstijden van onze locatie is er altijd een BHV'er met kinder-EHBO-certificaat aanwezig. Op de daglijsten of op het personeelsrooster is dit terug te vinden. De BHV-certificaten met kinder-EHBO worden in de personeelsdossiers gearhiveerd en als bijlage bij het Bedrijfsnoodplan gevoegd.

E. Bedrijfsnoodplan en ontruimingsplan

Onze locatie heeft een Bedrijfsnoodplan en een veiligheidsabonnement afgesloten met veiligheidsadviesbureau Calm. Jaarlijks, op verzoek van de directeur, kan Calm de blusmaterialen controleren en een update van het Bedrijfsnoodplan verzorgen. Het Bedrijfsnoodplan ligt op een vaste voor alle medewerkers bekende en toegankelijke plaats op onze locatie. In de meterkast schuin tegenover het toilet. Het is voor het laatst geactualiseerd op: 22-10-2018. Ook het impregneren van materialen kan, op verzoek van de directeur en in overleg met afdeling Facilitair, door Calm worden verzorgd. Op onze locatie doen ieder jaar een ontruimingsoefening, bij voorkeur samen met de basisschool. Het ontruimingsplan, inclusief verslag en de veiligheidsplattegronden is onderdeel van het bedrijfsnoodplan. De laatste ontruimingsoefening was op 08-05-2018.

F. Beschrijving fysieke risico's die opvang van kinderen bij ons met zich mee brengt

Onze laatste volledige risico-inventarisatie veiligheid en gezondheid van alle voor kinderen toegankelijke ruimtes hebben we gedaan op 01-02-2019. Wij hebben deze gebruikt om de grotere risico's vast te stellen waar we in 2018 extra aandacht voor hebben.

De voornaamste risico's met grote gevolgen voor de fysieke veiligheid van kinderen zijn onder te verdelen in de categorieën: Verstikking; Vergiftiging; Verbranding; Vermissing en Overig. In het overzicht hieronder hebben wij de grote risico's benoemd waar we het komend jaar extra aandacht voor hebben:

Veiligheidsrisico met grote gevolgen	Beleid/ protocol/ afspraak	extra maatregel/ actie	wanneer	Wat te doen indien dit risico toch gebeurt
Verbranding in de keuken in de hal van het KDV	Poortje naar keuken altijd dicht, alleen een kind in de keuken met pm' er	De keukens hebben een aparte stroomvoorziening. Deze mag alleen aanstaan als de medewerker daadwerkelijk met de kinderen gaat koken. Geen pm' er in de keuken = stroom uit.	Vanaf oktober 2018	Zie keukens bso
Verbranding in een van de open keukens in de nieuwbouw	De open keukens alleen gebruiken	Werkafspraken voor het team en gedragsregels voor	Vanaf oktober 2018	Een BHV-er met kinder - EHBO handelt volgens

<p>waardoor kinderen een waterkoker of pan over zich heen kunnen trekken</p>	<p>met kinderen van de bso.</p>	<p>de kinderen vaststellen hoe we de keukens gebruiken, wat kinderen zelfstandig kunnen en wat ze alleen samen met de pm'ers kunnen doen in de keuken.</p> <p>Afspraken over hoe we de keukenkastjes indelen en wat er op de aanrecht kan staan</p> <p>Keukenkastjes met voor kinderen gevaarlijke spullen vergrendelen met kindsluiting.</p> <p>De keukens hebben een aparte stroomvoorziening. Deze mag alleen aanstaan als de medewerker daadwerkelijk met de kinderen gaat koken. Geen pm' er in de keuken = stroom uit</p>		<p>protocol kinder-EHBO.</p> <p>Collega pm'ers vangen de andere kinderen op en houden hen weg van het incident.</p> <p>Er wordt contact opgenomen met de huisartsenpost en/of 112.</p> <p>Ouders worden zsm gebeld.</p> <p>De directeur wordt direct op de hoogte gebracht.</p>
<p>Wanneer een kind zich verslikt in eten of een klein voorwerp in de mond stop kan het gevolg verstikking zijn.</p>	<p>We hebben op de leeftijd afgestemd speelgoed. Dat wil niet zeggen dat het onverhoopt toch niet voorkomt dat een kind zich verslikt of iets in de mond stopt wat alsnog verstikking veroorzaakt.</p>	<p>Er is geen extra maatregel buiten de afspraak zoals hier links beschreven. Daarnaast zijn pm'ers alert op het materiaal dat gebruikt wordt en eten de kinderen tot 4 jaar altijd onder toezicht.</p>	<p>altijd</p>	<p>Zie hierboven. Pogingen om de obstructie te verwijderen wordt niet gestaakt totdat medisch personeel het overneemt.</p>
<p>Vergiftiging door het innemen van schoonmaakmiddelen</p>	<p>Middelen staan altijd buiten bereik van de kinderen. Hoog en/of achter slot.</p>	<p>Medewerkers zijn alert op hun omgeving, wanneer onverhoopt iemand vergeten is iets op</p>	<p>altijd</p>	<p>Zie hierboven</p>

		te ruimen zal de ander dit doen.		
<p>Vermissing is mogelijk wanneer een kind met iemand mee door een deur weet te lopen zonder gezien te worden bij kinderen tot 4 jaar. Oudere kinderen hebben de mogelijkheid om 'weg' te lopen net zoals dit binnen school mogelijk is, omdat zij zelf in staat zijn deuren te openen.</p>	<p>Altijd deuren achter je sluiten en ooit een kind dat niet met jou mee loopt door de deur laten gaan.</p> <p>De code van de deur wordt eens per jaar aangepast</p> <p>Bij de BSO kinderen erop wijzen dat ze moeten melden waar ze naar toe gaan. Voor naar de wc gaan moeten ze en ketting meenemen, zodat er niet teveel kinderen weg gaan en het duidelijk is waar het kind naar toe is.</p>	<p>Bij de BSO worden kinderen extra in de gaten gehouden wanneer ze een reden zouden hebben om de deur uit te stormen. Wanneer een kind boos is kan hij daartoe de neiging hebben.</p>	altijd	<p>Direct collega's en afhankelijk van groeps grootte met 1 of 2 personen de nabije omgeving checken. Wanneer niet gevonden politie waarschuwen en directeur en ouders op de hoogte brengen.</p>
<p>We hebben geen toestellen waardoor kinderen van grote hoogtes kunnen vallen met een groot risico. Toch kan een kind ongelukkig vallen en iets breken.</p>	<p>Kinderen klimmen en spelen buiten onder toezicht. Risico nemen mag omdat dit belangrijk is voor de ontwikkeling van het kind. Onder andere op sociaal emotioneel gebied (zelfvertrouwen) als op motorisch gebied (balans)</p>	<p>PM' er dichtbij wanneer een kind iets nieuws probeert voor aanmoediging en ondersteuning en om het kind op te vangen wanneer nodig.</p>	altijd	<p>Wanneer nodig: Een BHV-er met kinder – EHBO handelt volgens protocol kinder-EHBO.</p> <p>Collega pm'ers vangen de andere kinderen op en houden hen weg van het incident.</p> <p>Er wordt contact opgenomen met de huisartsenpost en/of 112.</p> <p>Ouders worden zsm gebeld.</p> <p>De directeur wordt direct op de hoogte gebracht.</p>

De voornaamste risico's met grote gevolgen voor de gezondheid van kinderen op onze locatie zijn onder te verdelen in de categorieën: ziektekiemen, binnenmilieu en buitenmilieu:

Gezondheidsrisico met grote gevolgen	Beleid/ protocol/ afspraak	extra maatregel/ actie	wanneer	Wat te doen indien dit risico toch gebeurt
Luchtwegproblemen door slechte luchtkwaliteit, bijv. bouwstof of verfluchtjes of temperatuur of luchtvochtigheid	We komen met de kinderen niet in de nieuwbouw tot deze volledig is opgeleverd	We noteren en bewaken tussentijds de luchtkwaliteit. Per groep afspreken hoe we dit bewaken	Jan – okt 2018	Evaluëren hoe we de toegang tot de bouwplaats beter kunnen vergrendelen voor de kinderen
Luchtkwaliteit van de nieuwe groepsruimtes	Voldoende ventileren	We noteren en bewaken de luchtkwaliteit. Per groep afspreken hoe we dit bewaken	Vanaf oktober 2018	Evaluëren of deze aanpak voldoende is
Tekenbeet	We volgen de richtlijnen van de GGD en het RIVM	Teken-app van het RIVM op I-pads installeren Bespreek met het team de preventieve check van de kinderen na buitenspelen en bijv. bij verschonen	April 2018	Ouders informeren en overleg voor vervolgacties; Directeur informeren en overleg voor vervolgacties; GGD vragen voor advies en instructie;

In geval van een tekenbeet:

We volgen de richtlijnen van de GGD en het RIVM;

We hebben de Tekenbeet-App vanuit het RIVM op de I-pads gedownload

We bespreken met het team de preventieve check van de kinderen na buitenspelen en bijv. bij verschonen;

We bespreken regelmatig hoe te handelen als je een teek vindt: meteen de teek verwijderen met een pincet (instructie staat in de app) en de ouders informeren;

We hebben preventief alle ouders geïnformeerd over het grotere risico van tekenbeten en hoe we handelen, in een nieuwsbrief.

G. Grensoverschrijdend gedrag

Wij hebben, in het kader van sociaal-emotionele veiligheid, aandacht voor grensoverschrijdend gedrag. We denken dan aan:

- het risico op (seksueel, fysiek en/of psychisch) grensoverschrijdend gedrag door volwassenen in hun contact met kinderen, bijv. pedagogisch medewerkers, pedagogisch medewerkers in opleiding, stagiairs, vrijwilligers, onderhoudspersoneel en overige aanwezige volwassenen;
- het risico op (seksueel, fysiek en/of psychisch) grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling.

In het kader van preventie van grensoverschrijdend gedrag streven we er naar om gedrag van kinderen, gedrag van medewerkers en ons pedagogisch handelen op een open en eerlijke manier en zonder te oordelen met elkaar, met kinderen en met hun ouders te bespreken in een veilige omgeving (open aanspreekcultuur). Dit is van belang om opvallende zaken te kunnen en durven signaleren. Medewerkers geven hierin het goede voorbeeld aan kinderen. Door nabijheid maar ook gepaste afstand, ruimte en tijd. Door persoonlijke aandacht en gelegenheid te bieden voor gesprek, door rust en vertrouwen te bieden maar ook vertrouwen te tonen in de ander. En door duidelijke afspraken te maken wat je met gekregen informatie gaat doen

In ons teamoverleg maken we ruimte voor het stellen van vragen aan elkaar over gedrag van kinderen of van onszelf en over ons pedagogisch handelen. Wat valt je op? Waarom doe je iets op een bepaalde manier? Kan het ook anders? We willen leren van elkaar.

Gedrag en professioneel handelen is onderdeel van scholing en deskundigheidsbevordering. Met ouders bespreken we het belang van aanspreeknormen en hoe wij met elkaar en met de kinderen om willen gaan. Dat kan tijdens een rondleiding of intake, maar bijvoorbeeld ook tijdens een jaarlijks oudergesprek over hun kind. Of als thema voor een ouderavond.

We hebben een beleid⁶ dat richting biedt voor seksuele opvoeding en hoe we met elkaar als team, met de kinderen en met hun ouders aandacht hebben voor de lichamelijke en seksuele ontwikkeling van kinderen.

Om objectief te kunnen bepalen hoe je seksueel gedrag van kinderen kunt begeleiden stellen we ons altijd de volgende vragen:

- Past het gedrag binnen de seksuele ontwikkeling en de leeftijd van het kind?
- Schaadt het gedrag een kind of de groep in zijn geheel (is er sprake van dwang of gevaar)?
- Is het gedrag veilig en verantwoord voor de (lichamelijke en geestelijke) gezondheid?
- Is er 'meer' aan de hand (heeft het kind onderliggende problemen)?

Seksuele ontwikkeling hoort erbij, we willen kinderen en hun ouders ondersteunen en leren om met deze gevoelens om te gaan: seksuele opvoeding. Spelregels voor kinderen zijn:

- We doen elkaar geen pijn;
- We stoppen geen voorwerpen in lichaamsopeningen;
- We dwingen elkaar nooit tot iets wat je niet wilt: baas over eigen lijf;
- We doen niets stiekem, iedereen moet kunnen zien wat we doen;
- We maken elkaar niet bang.

Pedagogisch medewerker houden goed in de gaten dat het leeftijdsverschil niet te groot is (2 à 3 jaar is te veel) omdat er al snel een machtsverschil kan ontstaan, waardoor het jongere kind kan instemmen met iets wat het toch liever niet wil. Een goede aanvulling is de 'Ondergoedregel': anderen mogen een kind niet aanraken op plekken die normaal gesproken met ondergoed zijn bedekt. En kinderen mogen anderen daar ook niet zomaar aanraken.

Verder werken onze medewerkers volgens de Beroepscode Kinderopvang⁷ en hebben we een eigen gedragscode⁸ gebaseerd op 5 kernwaarden: klantgericht; betrouwbaar; samenwerkingsgericht; ontwikkelingsgericht (Innovatief); kindvriendelijk.

We zorgen ervoor dat we altijd zicht houden op en contact houden met elkaar en met de kinderen. Dat betekent dat je soms ruimtes tijdelijk sluit en kinderen daar laat spelen waar medewerkers (in de buurt) zijn. Maar ook dat je de telefoon meeneemt als je met kinderen op pad gaat. Of een babyfoon als je in een andere ruimte bent (alleen dagopvang 0-4). Zicht houden op is voor ons niet

---

⁶ Beleid Omgaan met Lichamelijkeheid en Seksualiteit

⁷ Landelijke Beroepscode Kinderopvang: opvraagbaar via afdeling HR en op Infonet te vinden

⁸ Gedragscode Kinderopvanggroep: opvraagbaar via afdeling HR en op Infonet te vinden

hetzelfde als toezicht houden en controle. Vanuit vertrouwen in kinderen werken we aan het vergroten van zelfstandigheid als kinderen ouder worden en zich ontwikkelen.

En natuurlijk hebben we gedragsregels die we met alle kinderen bespreken en ook aan ouders laten weten. Om de fysieke en de sociaal-emotionele veiligheid van kinderen te versterken. Maar ook om de sociale ontwikkeling en het besef van waarden en normen te stimuleren. De gedragsregels vormen het belangrijkste instrument om kinderen om te leren gaan met kleinere risico's met beperkte gevolgen. Zie verder paragraaf J.

In de situatie dat er signalen of vermoedens zijn van grensoverschrijdend gedrag van medewerkers richting kinderen, of kinderen onderling, werken we volgens de meldcode die verder is uitgewerkt in paragraaf I. Medewerkers melden hun signalen of hun zorg bij de directeur en we gaan hierover **in gesprek met betrokkenen.**

H. Vierogen principe

Op onze dagopvanggroepen is het vierogen principe van toepassing. Dit betekent dat er altijd een 2de volwassene mee kan kijken of luisteren als een pedagogisch medewerker alleen is met kinderen. Voor onze locatie hebben we dit als volgt geregeld:

Veel ramen, doorkijkjes en deuren met glas; een gezamenlijke speelhal waar alle groepen op uitkijken; een tuin waar meerdere groepen op uitkijken; gebruik van een babyfoon of babytablet als medewerkers alleen zijn met kinderen; medewerkers weten van elkaar waar ze zijn als ze alleen met kinderen zijn; deurcodes voor ouders zodat deze zonder bellen binnen kunnen komen.

I. Vermoeden kindermishandeling

Een heel belangrijk aspect in het kader van veilige kinderopvang is het signaleren van vermoedens van kindermishandeling en / of huiselijk geweld. We werken met een Meldcode⁹ die ons hierbij helpt. Daarin zijn 4 routes uitgewerkt met stappenplan en toewijzing van verantwoordelijkheden. De 4de route is gewijd aan de communicatie en informatievoorziening van alle betrokkenen en hoe maatschappelijk onrust kan worden voorkomen.

Route I: Signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling;
Route II: Signalen van mogelijk geweld- of zedendelict door een collega jegens een kind
Route III: Signalen van (seksueel) grensoverschrijdend gedrag van kinderen onderling
Route IV: Route bij (dreigende) maatschappelijke onrust

Tijdens de intake vertellen we ouders dat we een veilige plek willen zijn voor hun kind en dat we gedrag en signalen die er mogelijk op wijzen dat een kind zich niet veilig voelt altijd met ouders zullen bespreken. We benoemen de Meldcode Vermoeden Kindermishandeling waarmee we werken en we vragen ouders om het ons te melden als zij zorg hebben om de veiligheid van hun kind. Bijvoorbeeld omdat zij opvallend gedrag zien bij hun kind of bij andere kinderen of bij medewerkers in het contact met hun kind. De Meldcode is 01-12-2016 in het team besproken en nieuwe medewerkers worden erop ingewerkt. We besteden extra aandacht aan het bespreken van opvallend gedrag, van kinderen maar ook van collega's, in relatie tot de veiligheid van kinderen. We streven als team naar een veilig werkklimaat waarin we opvallend gedrag van collega's in de omgang met de kinderen met elkaar kunnen bespreken. In 2017 heeft ons team een scholing "Signaleren kindermishandeling en gebruik van de Meldcode" gevolgd door Veilig Thuis. In september 2018 zal een afgevaardigde van het team deze cursus opnieuw gaan volgen. Medewerkers bespreken gedrag, signalen en vermoedens van kindermishandeling met hun directe collega, met ouders en met de directeur. De directeur pakt signalen verder op volgens de stappen van de Meldcode met ondersteuning van afdeling Kwaliteit en de Raad van Bestuur.

We bieden ouders en medewerkers ondersteuningsmogelijkheden van de GGD-vertrouwenspersoon. Ook de mogelijkheid van advies en ondersteuning vanuit Veilig Thuis zijn in de Meldcode opgenomen. Met de verplichting om ernstige signalen en vermoedens te melden bij

---

⁹ Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling

Veilig Thuis. Bij signalen van ontoelaatbaar gedrag van medewerkers in hun contact met kinderen (Route II) consulteren we de vertrouwensinspecteur van het Ministerie van OCW voor.

J. Gedragsregels

We hebben gedragsregels opgesteld om kinderen te leren om te gaan met kleinere risico's met beperkte gevolgen voor veiligheid en gezondheid. Deze zijn opgenomen als bijlage in ons pedagogisch locatiebeleid en op de groep aanwezig. De belangrijkste regels en afspraken zijn op de groep zichtbaar voor kinderen en hun ouders, namelijk in de infomap. Indien nodig leggen we nieuwe accenten, waar mogelijk samen met kinderen en hun ouders. Als er een regel bij komt kan er misschien ook een regel af. Zo houden we het overzicht.

We bespreken onze gedragsregels minimaal 1x per jaar met alle medewerkers en met de oudercommissie en informeren ouders (intake, nieuwsbrief). Uitgangspunt is dat gedragsregels overzichtelijk, positief en in concreet gedrag zijn geformuleerd. In voor kinderen begrijpelijke taal en eventueel met pictogrammen of foto's. Dit nodigt uit tot lezen, bespreken en jezelf eigen maken. Op de bso betrekken we de kinderen actief bij het bespreken van de gedragsregels.

K. Achterwachtregeling

De achterwacht moet bereikbaar zijn en binnen 15 minuten op locatie kunnen zijn om te ondersteunen.

Eén pedagogisch medewerker op locatie conform de BKR:

Wanneer er één pedagogisch medewerker op de locatie aan het werk is met kinderen op de groep conform de beroepskracht-kind-ratio (BKR) is de ondersteuning bij calamiteiten als volgt geregeld:

Op het personeelsrooster noteren we de naam en telefoonnummer van de achterwacht voor de pedagogisch medewerker die alleen op de groep aan het werk is conform de beroepskracht-kind-ratio zonder andere volwassene(n) in het pand.

Opstarten van de dag:

Als een pedagogisch medewerker alleen opstart conform de BKR en er is geen andere volwassene in het pand aanwezig dan is de directeur of de 2de pedagogisch medewerker die die dag komt werken de achterwacht en telefonisch bereikbaar en in de gelegenheid om meteen naar de locatie te komen.

Afronden van de dag:

De op één na laatste beroepskracht gaat pas naar huis als het maximum aantal nog aanwezige kinderen door de laatste beroepskracht alleen kan worden opgevangen. Op het personeelsrooster staat de naam en telefoonnummer van de achterwacht.

Eén pedagogisch medewerker op locatie in afwijking van de BKR:

Indien, bij gelegitimeerd afwijken van de BKR bij aanvang of afronding van de dag en in de pauzes, één pedagogisch medewerker op de locatie werkt met kinderen op de groep is er in geval van calamiteiten ter ondersteuning ten minste één andere volwassene in het pand aanwezig. Dit kan bijv. een collega zijn die binnen pauze houdt of taakuren verricht. Maar ook de directeur, een schoonmaak- of onderhoudsmedewerker of een medewerker van een andere organisatie in het zelfde pand waarmee ondersteuning in geval van calamiteiten is afgesproken en afgestemd.

Het beveiligingsbedrijf ABO kan, bij hoge uitzondering, een aanvullende achterwachtfunctie voor alle locaties in Tilburg vervullen tussen 7.00 uur en 8.00 uur 's morgens en 17.00 uur en 19.00 uur 's avonds. Zij zijn binnen 15 minuten ter plaatse.

L. Afsluitprocedure op locatie

Naast onze "10 hoofdregels voor veiligheid op de locatie" (zie paragraaf A) hebben we afspraken over hoe we veilig afsluiten aan het einde van de dag. We verdelen de controletaken over de

laatste pedagogisch medewerkers die tot sluitingstijd aanwezig zijn. De pedagogisch medewerkers dragen aan het einde van hun dienst de reeds gecontroleerde ruimtes over aan de collega's die nog blijven. Er is een checklist¹⁰ die we kunnen gebruiken om bijv. nieuwe medewerkers hierop in te werken. We hebben een overzicht¹¹ van alle ruimtes en een plattegrond zodat we geen zaken kunnen vergeten bij de controle van alle ruimtes. We checken presentielijsten of alle kinderen die zijn opgehaald afgevinkt zijn en we controleren alle ruimtes nogmaals op aanwezigheid van kinderen. Op ons dagverblijf worden de slaapkamers extra goed gecontroleerd. We controleren alle ruimtes op o.a. open ramen, verlichting, elektrische apparaten, prullenbakken en luiereemers (kdv). We bergen spelmateriaal op en sluiten pc's af en tablets gaan achter slot en grendel.

M. Gezonde Kinderopvang

We hebben op onze locatie extra aandacht voor het stimuleren van een gezonde leefstijl van de aan ons toevertrouwde kinderen. Dit past in onze visie als groene kinderopvanglocatie met aandacht voor dier en milieu. Maar ook omdat we een gezonde lichamelijke ontwikkeling van kinderen willen stimuleren. We betrekken de ouders hier actief bij. Een gezonde leefstijl heeft volop aandacht in de media. Ook gemeenten stimuleren en ondersteunen projecten om de gezondheid van mensen en in het bijzonder van kinderen te verbeteren. Een voorbeeld is gemeente Tilburg die als JOGG gemeente (Jongeren Op Gezond Gewicht) activiteiten voor en met kinderen en hun ouders actief ondersteunt.

Op onze locatie drinken de kinderen water. We eten als tussendoortje fruit of rauwkost. (Op zijn tijd mag dit wel een keer iets met suiker zijn (zoals pannenkoek, zelf gebakken koekjes etc) We gaan een moestuin maken waar de kinderen zelf in tuinieren en we maken soms gerechten klaar samen met de kinderen (later met de door ons zelf gekweekte groenten, fruit en kruiden).

Natuurlijk zijn we veel buiten met de kinderen. Op ontdekking in de natuur, onze eigen tuin of het park of het bos. We organiseren sport- en spelactiviteiten waarin kinderen lekker kunnen rennen, klimmen en klauteren.

We kiezen thema's die aansluiten bij een gezonde en milieubewuste leefstijl, bijv Eet Smakelijk. Komend jaar gaat school ook met ons op trekken. De werkgroep moestuin is al opgericht.

We willen graag het "Groene-kinderopvang" - certificaat gaan behalen en doen daarvoor de volgende activiteiten: Roya en Debbie volgen samen met twee leerkrachten van de basisschool de training "Natuur Milieu Educator". Ze schrijven een gezamenlijk plan voor de komende drie jaar wat ook ten uitvoering zal worden gebracht.

Eén van onze pedagogisch medewerkers heeft de training Gezonde Kinderopvang gevolgd en gaat als ambassadeur voor een gezonde leefstijl binnen onze locatie aan de slag, namelijk Chinta en Signa.

NB: Ter aanvulling op dit document kun je de volgende documenten aanvragen:

- Borgdocument VVE Uk en Puk
- Opleidingsplan
- Pedagogisch beleidsplan

Bijlage: Ongevallenregistraties 2018

---

¹⁰ Richtlijn Infonet : Hoe sluit jij af aan het einde van de dag?

¹¹ Richtlijn Infonet: checklist controles bij afsluiten locatie

Locatie: *KC Schout KDV-BSO-TSO*

Periode: *2018*

Datum/ nummer	(bijna-)ongeval	acties	afgerond
8-10-2018	Kind zat vast met rechterknie in de spijlen van de goals die op de speelplein staan. TSO	Extra attentie dat de kinderen niet op de goals klimmen	ja
11-10-2018	Kind gleed van de glijbaan en een ander kind kreeg zijn schoen in zijn gezicht ,onder zijn oog. (Kdv Goudzoekers)	NVT	ja
15-10-2018	Gestruikeld over een stoel en gevallen.(pedagogisch medewerker kdv)	De Stoelen zijn na de verhuizing niet meer in gebruik	ja
5-11-2018	PM deed de deur open en zag het kind niet ,grote teen zat vast tussen de deur.(Duikers KDV)	Beter opletten bij openen van de deur.	ja
19-11-2018	P. is tegen de punt van het dweiltje gevallen.	Geen	ja

Bijlage: Gedragsregels

Omgang met elkaar

De pedagogisch medewerkers proberen er voor te zorgen dat een kind zich aan meerdere personen hecht. Wanneer een kind zich te sterk aan maar één persoon hecht, voelt het zich niet prettig in de groep als die ene persoon er niet is. Tijdens kringgesprekken proberen we de kinderen te stimuleren naar elkaar te kijken en te luisteren. De grotere kinderen mogen de kleintjes helpen, maar er wordt op gelet dat dit de kleintjes niet belemmert in hun bewegingsvrijheid. Het speelgoed afpakken van elkaar wordt niet toegestaan. We proberen de kinderen te leren er elkaar om te vragen. Bij ruzies tussen kinderen onderling proberen we de kinderen te leren de ruzie bij te leggen voordat ze verder gaan spelen.

Kindcentrum Schout heeft een aantal regels met betrekking tot de groepen, ouders, pedagogisch medewerkers en stagiaires vastgesteld.

Vrijspel

- We mogen spelen met al het aanwezige speelgoed.
  - Meubilair is niet om mee te spelen of op te klimmen; er kan wel een spel rond meubels gevormd worden, bijv. treintje, postkantoor, tafels voor een restaurant.
  - De groepsruimten, de speelgang en de buitenruimte zijn speelruimten. Kantoor, teamkamer, berghok, toiletten en keuken zijn dat niet.
  - Kinderen mogen niet in de school spelen of op de trap.
  - Er zijn verschillende activiteiten ruimtes waar gespeeld kan worden, bijv: actieve-, knutsel- en huiskamerruimte.
  - De deuren kunnen open. Als deze open zijn mogen we in de verschillende groepsruimten spelen. Door de dag heen mogen kinderen zelf beslissen waarmee, met wie en hoe ze willen spelen.
  - Aan het podium of aan de lage tafels worden zelf werkjes gemaakt. Zoals kleien, schilderen en knippen.
  - Tijdens het spelen van “doktertje” houden wij op afstand toezicht op dit spel en bewaken wij de grenzen. Ook wordt de ondergoedregel toegepast.
  - In de zomer vullen wij het zwembad met water. Kinderen houden hierbij hun onderbroek, zwembroek, of zwemluier aan. Wij zorgen ervoor dat alle kinderen weer zijn aangekleed voordat de kinderen worden opgehaald op het einde van het dagdeel.
  - Er is sprake van aanvaardbaar gedrag tussen kinderen onderling: als zij elkaar met wederzijdse toestemming omhelzen of kussen. Als een kind aangeeft dit niet prettig te vinden dan zullen wij ingrijpen.
  - Wij vinden dat de woorden “kut” en “lul” scheldwoorden zijn en staan niet toe dat de kinderen deze woorden bij ons gebruiken als scheldwoord. Hierbij geven wij aan dat het een woord is, dat niet leuk is om te horen. Woorden als “poep” en “plas” negeren wij even of we proberen met humor het kind af te leiden van deze woorden. Als het blijft voortduren vinden wij dat het moet stoppen en zullen wij het verbieden.
  - Als leidsters staan wij toe dat kinderen naar onze borsten wijzen. Hierbij benoemen wij dat het onze borsten zijn. Als kinderen ze aanraken of willen proberen deze aan te gaan raken, grijpen wij in en zullen zeggen dat wij dat niet goed vinden en uitleggen dat de borsten van ons zijn. Als je een kind op schoot neemt om troost te bieden en het kind raakt op dat moment je borsten aan dan zeg je hier niets van maar haal je zo subtiel mogelijk het handje weg.
- Zelfredzaamheid
- We houden rekening met elkaar (dat houdt ook in dat we elkaar niet slaan, schoppen of negatief naar elkaar zijn).
  - Als we ergens mee willen spelen, maar we kunnen er niet bij, dan vragen we ernaar.
  - Pesten mag niet.
  - Kinderen gaan mee op onderzoek buiten kc Schout : wandelen, boodschappen doen, uitstapje.
  - In overleg met de ouders kunnen we iets doen aan zindelijkheidstraining.
  - Kinderen worden gestimuleerd om zichzelf te verzorgen. Bijvoorbeeld zelf naar de wc gaan.
  - Kinderen worden opgehaald van school of komen zelfstandig naar de BSO (met toestemmingsverklaring)
  - Kinderen kunnen zelfstandig buitenspelen of met vriendjes afspreken (met toestemmingsverklaring)
  - Bijna al het speelgoed word voor de kinderen op kind hoogte aangeboden om het spel van kinderen te stimuleren.

Eetsituatie

- Tijdens het fruit eten en de broodmaaltijd proberen we de kinderen eenvoudige tafelmanieren bij te brengen zoals, wanneer ze daar aan toe zijn, mond leeg eten, voor er om een nieuwe boterham wordt gevraagd. Kinderen helpen waar het kan met huishoudelijke werkjes, zoals tafel dekken en afruimen. Zie ook afspraken in het voedingsbeleid
- We verwachten van de kinderen dat ze eerst een hartige boterham eten en daarna pas (eventueel) zoet.
- Kinderen worden gestimuleerd om zelf hun boterham te smeren.
- We eten en drinken in principe aan tafel (in een kring) en wachten tot iedereen klaar is.

Hygiëne

- We wassen de handen voor het eten en na toiletgebruik en buitenspelen.
- We gaan met zorg om met speelgoed, meubilair, materialen van ons zelf en van anderen.
- Ieder kind heeft zijn eigen hoelakentje.
- Bij het hoesten en niesen houden we de hand voor de mond.

Veiligheid

- De hekjes geven aan of we wel of niet ergens mogen spelen.
- Als buiten de lichten aangaan, spelen we niet meer buiten.
- Tijdens overdracht naar ouders verliezen we de andere kinderen niet uit het oog.
- Kinderen mogen niet zonder toezicht het Kindcentrum

(kdv/psz/bs0)/buitenspeelplaats verlaten.

- De buitenruimte wordt gecontroleerd op veiligheid wanneer we naar buiten gaan.
- Fietsjes worden in principe gebruikt op het fietsparcours.
- Kasten, deuren en hekjes dienen veilig afgesloten te zijn.
- Er wordt binnen niet gerent of gegild.
- We hebben regels bij het ophalen van de kinderen van school en bij wandelen of fietsen van school naar de BSO.

Slaapruidtes

- Ieder kind heeft zoveel mogelijk een eigen slaapplekje
- De slaapkamer is om in te slapen.
- Wekelijks wordt het beddengoed gewassen

Ouders

- Binnen kc Schout hebben we huisregels m.b.t. de opvang. Door invulling en onder tekening van het plaatsingsformulier gaan de ouders akkoord met deze regels.
- Ouders kunnen hun kind(eren) op bepaalde tijden komen brengen en halen.
- Ouders dienen hun kind(eren) thuis te laten ontbijten voordat ze naar het kinderdagverblijf gaan.
- Ouders spreken de groepsleiding aan voor de dagelijkse overdracht bij het halen en brengen.
- Op het moment dat ouders binnen komen zijn ouders verantwoordelijk voor hun kinderen (niet de groepsleiding).
- Bij het halen en brengen wordt er gelet op het sluiten en dicht trekken van deuren en tuinpoorten. Er kunnen anders kinderen ongezien naar buiten of de gang of de straat op.
- Als de kinderen op de BSO opgehaald worden door ouders, spreken ze de leiding aan om te vertellen dat ze naar huis gaan.
- Er zijn grenzen aan onze opvang. Als een kind ziek is, kunnen de ouders hun kind niet komen brengen (zie huisregels).
- Ouders van baby's nemen hun eigen melk, groente hapjes en evt dieetvoeding voor hun kind(eren) mee.
- Ouders kunnen zelf reservekleding meenemen. Als ze onze reservekleding gebruiken (bijv. als het kind in broek geplast heeft) nemen ze deze mee naar huis, wassen het uit en nemen het weer mee terug.
- Ieder kind heeft in de groep een eigen mandje. Ouders kunnen in het mandje spulletjes kwijt en krijgen via de groepsleiding post en bijv. tekeningen.
- Ouders hangen (eventueel) de jas van hun kind(eren) in de hal.
- Er mogen geen wandelwagens/buggy's in de speelgang worden geplaatst.
- Als de kinderen geen gebruik maken van de opvang nemen ze contact op met het kc op ze af te melden.
- Als kinderen onaangekondigd niet aanwezig zijn neemt de leiding na 9.30 uur contact op met ouders.
- Door ondertekening van een toestemmingsverklaring kunnen kinderen zelfstandig naar de BSO komen, buitenspelen en/of met vriendjes elders afspreken.

Op BSO Schout hebben de kinderen zelf, met de leiding, regels gemaakt.

Hier volgen hun "huisregels":

- ✚ We houden rekening met elkaar.
- ✚ We doen niemand expres pijn en we pesten niet (wel het kaartspel).
- ✚ Af en toe mogen we best boos zijn.
- ✚ We doen binnen en buiten geen gevaarlijke dingen.
- ✚ We maken niets expres kapot. Materiaal gebruiken waarvoor het bedoeld is.
- ✚ We mogen buiten spelen totdat de lichten buiten aangaan.
- ✚ We knutselen in de knutselruimte, we rennen en gillen in de actieve ruimte en we hebben een rustige ruimte voor de spellen of het lezen.
- ✚ De gang, de trap, de keuken, het berghek en de toiletten zijn niet om in te spelen.
- ✚ We mogen met al het spelmateriaal spelen in de ruimte waar we het vandaan halen.
- ✚ Als we klaar zijn met spelen, ruimen we onze spullen op.
- ✚ In iedere ruimte is een medewerkster aanwezig.

- ✚ Je mag wel iets lekkers(geen snoep) meenemen naar de BSO, maar dan moet je wel met iedereen delen.
- ✚ We drinken water, water met fruit of thee.
- ✚ Als kinderen tegelijkertijd met hetzelfde speelgoed willen spelen, worden hier samen afspraken over gemaakt (intekenlijst).
- ✚ Als iemand van de leiding zegt dat iets niet mag dan mag het van de andere leiding ook niet.
- ✚ Op de BSO zijn gewone telefoons aanwezig. Als je hoognodig moet bellen kun je dat aan de leiding vragen, mobiele telefoons mogen niet gebruikt worden.
- ✚ Met het buitenspeelgoed mag niet binnen gespeeld worden.

Dit zijn de algemene regels van kc Schout. Los van deze afspraken zijn er voor de bso ook regels die gebonden zijn aan een bestaande ruimte. Zoals: Ophalen van school, de woonkamer, de knutselruimte, de actieve ruimte, de keuken, de gang, de buitenruimte, de toiletruimte, de computerruimte en regels vanuit het voedingsbeleid.